No. 111. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 15 September.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

— De koninklijke stoommarine van Engeland bestaat in 1847 uit 167 schepen, te weten: 41 van 20 tot 100 paardenkrachten, 26 van 100 tot 200, 38 van 200 tot 300, 20 van 300 tot 400, 21 van 400 tot 500, 14 van 500 tot 600, 3 van 600 tot 700 en 4 van 700 tot 800 paardenkrachten.

Van deze 167 schepen zijn er 8 kustbevaarders, 14 fregatten van de 1e klasse; 13 van de 2e klasse, 30 sloepen van de 1e klasse, 10 van de 2e en 9 van de 3e klasse.

Ziehier hoeveel deze marine trapsgewijze, sinds 1840 is toegenomen: In 1841 werd de Engelsche militaire stoommarine voorgesteld door eene kracht van 13,791 paarden, in 1844 van 26,634 en in 1847 van 43,128 paarden, dat is te zeggen, dat hare kracht in zes jaren verdriedubbeld is.

— De katholijken van Londen hebben besloten aan den Paus een adres te zenden, ten einde hunne toegenegenheid en liefde jegens Z. H. te betuigen, en hem hunne ondersteuning toe te zeggen in de tegenwoordige hagchelijke omstandigheden. Dit adres is eene afkeuring van het bezetten van Ferrara door de Oostenrijkers.

— Er hebben dezer dagen gebeurtenissen plaats, die de staatsmannen bedenkelijk voorkomen. De aanstelling van *Espartero* te Madrid door de koningin van Spanje doet zien, dat Engeland in Spanje meer invloed bekomt, hetwelk in Frankrijk ontevredenheid veroorzaakt. — Voor eenigen tijd werd reeds gemeld, dat *Abd-el-Kader* in eenige provincien als keizer van Marokko was uitgeroepen. Thans ziet men, dat hij spoedig zijn doel zal bereiken, daar hij op de hoofdstad trekt, en ze welligt thans reeds bemagtigd heeft. Kan Frankrijk toestaan, dat de gevreesde emir keizer van Marokko wordt? Zal Engeland eene gewapende tusschenkomst goedschiks aanzien?

BELGIE.

BRUSSEL, den 10. September. De justitie schijnt iets ontdekt te hebben betrekkelijk de daders der gruwzame moord over acht dagen ten huize van den heer *Eeenepoel* gepleegd; want gisteren en eergisteren was er veel beweging in de kabinetten der instructieregters. Gewigtige arrestatien schijnen er te zijn gedaan; maar de staat der regterlijke instructie laat waarschijnlijk niet toe, dat men aan het publiek mededeele hetgeen er gebeurd is. Omtrent de namen en het beroep der gearresteerde personen is niets uitgelekt; een dagblad berigt alleenlijk, dat drie der schelmen in Pruissen zijn gevat, dragers van de gestolen voorwerpen. Men zegt, dat men op het spoor is gekomen door de verklaringen van eenen gevangene in een tuchthuis. Evenwel kan men niet te veel waarde hechten aan deze berigten.

ANTWERPEN, den 11. September. Eergisteren is hier te water gelaten eene vlottende vuurbaak, bestemd voor de kusten aan den mond der Schelde.

— Woensdag is te Brugge overleden *Maria Theresia van Acker*, geboren te Veurne den 7. Augustus 1749; zij had dus 98 jaren en eene maand bereikt, en was de oudste van Brugge. Tot haar laatste oogenblik heeft zij al hare verstands-vermogens kunnen bijeen houden, en over eenige dagen nog vertelde zij omstandig al de groote voorvallen, in welke zij gedurende haar leven ooggetuige geweest was. Niets verwonderde haar meer, dan de altijd hoogere prijs der eetwaren; zij verhaalde dikwijls met eene buitengewone vastigheid, dat wanneer zij in 1771 haar eerste huwelijk met den heer *de Jumné*, wilde aangaan, hare moeder haar zeide: *Wel wat, wilt gy trouwen nu het zoo eenen duren tijd is, de boter kost een plaquet* (16 *cent*) *het pond.* — De goede moeder was verre van te denken dat hare dochter eenen tijd zou beleefd hebben, op welke men de boter 12 stuivers het pond zou hebben verkocht.

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 9. September. Heden had de uitspraak plaats in de zaak tegen *Johannes Antonius Menzing*, tapper wonende te Groenlo, beschuldigd van valsche getuigenis in de zaak van *J. ter Linde*, beschuldigd van laster en lasterlijke denuntiatie omtrent *Maria Wiegerink* en den kantonregter van Groenlo. Het hof heeft hem schuldig verklaard, en dien ten gevolge veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf eerloosverklaring enz.

MAASTRICHT, den 8. September. Heden morgen, omstreeks 2 ure, is er in het naburig dorp Valkenburg een vreesselijke brand ontstaan, waardoor de hierna te noemen woningen *finaal* zijn afgebrand: 1. het huis, schuur en stalling van de kinderen *Geelen*, bewoond door zekeren *Mozes Wynhuis*, paardenkoopman; een gedeelte der meubelen zijn gered; 2. het huis van *Johannes Aarts*, met alle meubelen, granen, enz.; 3. het huis van *G. van Moll*, apotheker, met uitzondering van eenige huismeubelen en geneesmiddelen; 4. het huis van *van Eys*, met alle de huismeubelen, enz.; 5. de schuren, stallen en bergplaatsen met granen, enz. van *C. de Guasco*.

Ten acht ure des morgens heeft men eerst dezen brand, waarvan de oorzaak nog onbekend is, kunnen meester worden. De brandspuiten van de plaats, geassisteerd door twee van de gemeente Meerssen, hebben belangrijke diensten bewezen; vooral heeft zich de aldaar gestationeerde brigade marechaussées zeer wel gekweten. De schade is zeer aanmerkelijk, alleen de perceelen No. 1 en 3 zijn in de Brusselsche Assurantie-maatschappij opgenomen.

LEEUWARDEN, den 10. September. Er loopt hier het gerucht dat *C. Gepkens* in het tuchthuis zoude zijn overleden; volgens geloofwaardige berigten kunnen wij dit gerucht niet alleen tegenspreken, maar ook verzekeren dat hij in het geheel niet ongesteld is geweest.

HELDER, den 10. September. Heden morgen is ter reede alhier aangekomen Zr. Ms. exercitie-eskader, onder bevel van Z. K. H. Prins *Hendrik*, bestaande uit de fregatten *Prins van Oranje*, kommandant Z. K. H. Prins *Hendrik*; *Sambre*, kommandant kapitein ter zee *Ferguson*; *Rijn*, kommandant kapitein ter zee *Johr*; de korvet *Juno*, kommandant kapitein-luitenant ter zee *Stort* en de schooner *Saparoea*, kommandant luitenant ter zee 1e klasse *Kluyskens*.

Omstreeks elf ure kwam Z. K. H. aan wal en werden de aanwezige militaire en burgerlijke autoriteiten aan Hoogstdenzelven voorgesteld, waarna Z. K. H. het maritime etablissement en de alhier garnizoen houdende divisie mariniers, in oogenschouw heeft genomen.

VLISSINGEN, den 14. September. Sedert eenige tijd is het getal zieke militairen hier ter stede, zoo wel als in de provincie Zeeland, zoo beduidend toegenomen, dat er reeds verscheidene malen aanzienlijke transporten zieken naar Bergen-op-Zoom zijn geëvacueerd geworden. Daar het getal ziekvallenden, zoo wel alhier als in de garnizoenen Breskens en Terneuzen, nog dagelijks blijft vermeerderen, en de twee laatstgenoemde garnizoenen hunne zieken op Vlissingen evacuëren, zoo wordt even als ten voorleden jare, hier ter stede nog een tijdelijk hulp-hospitaal opgerigt.

— De Tweede Klasse van het Koninklijk Nederlandsch-Instituut, na vele blijken van goedkeuring ontvangen te hebben op hare pogingen tot wering en afschaffing der gebruikelijke titulatuur in het ligchaam der brieven; wenscht op den ingeslagen weg voort te gaan, en ook tegen de meer en meer inkruipende verbastering onzer taal in dagbladen, tijdschriften als anderszins, zooveel in haar is, te waken: tot proeven hiervan deelt zij in de *Staats-Courant* hare opmerkingen mede omtrent eenige woorden, spreekwijzen en spraakvormen, welke zij van tijd tot tijd wenscht te vervolgen. Voor dit maal worden behandeld *van af*, *rond de tafel*, *iemands gevoelen deelen*, *wetenschappelyk doorgevoerd*, *dezelve* met zijn sleep tot *Hoogstdezelve* toe, *daadzaak*, *daadwerkelyk*, *opvallend*, *doeltreffend*; omtrent het laatste ware het misschien juister geweest, eenvoudig op te merken dat het twee woorden zijn en behooren te blijven, waardoor men ze van zelve niet zoo dwaas gebruiken zal als in het voorbeeld, hetwelk de klasse aanvoert.

— He, mijnheer de minister van financiën! wij betrappen u op heeterdaad op een bluf of schennis der reglementen. Gij laat in de *Staats-Courant* aankondigen, dat gij voor 's Rijks schatkist ontvangen hebt: van een onbekende.... *een gulden*, onder het postmerk 's Gravenhage; en van een anderen onbekende een bankbriefje van *f* 1000, onder 't postmerk Amsterdam, gedateerd 30. Augustus. Wij gelooven aan deze toezendingen niet; in ons oog zijn het alleen lokvogels, de eerste om de armen tot de overgroote zotheid op te wekken om nog eenige centen in uw DANAÏDEN-vat te storten, en de andere om de rijken tot hetzelfde doel te bewegen. Maak toch de Nederlanders in de oogen van den vreemdeling niet dommer dan zij inderdaad zijn; want ze zijn het, op mijn woord, genoeg. Ons te willen wijs maken, dat er nog lieden bij ons zijn, gek genoeg om *f* 1000 in dat bodemlooze vat, dat thans onze publieke schatkist voorstelt, te storten! .... Wel foei! voor wien houdt gij ons? Wat dien gulden betreft, dat gewaande offer van een edelmoedig hart op het altaar des vaderlands; hoor, mijnheer de minister! onder ons, gij hebt dien niet ontvangen; want als gij hem hadt ontvangen, zou 't postkantoor zijn pligt niet hebben gedaan. Lees het reglement nog maar eens:

« Het is verboden geldspeciën of geldswaarde in brieven per post verzonden in te sluiten; indien ongeacht dit bestaand verbod, zoodanige verzendingen ontdekt worden, zal de brief niet worden afgegeven dan aan den belanghebbenden persoon zelven, die verpligt zal zijn, in persoon zich aan het kantoor te vervoegen, ten einde in tegenwoordigheid der ambtenaren den brief te openen en die, behalve het dubbel port als voor eenen gerecommandeerden brief, nog een regt van 5 percent zal moeten betalen van de waarde, welke op die wijze is overgemaakt."

Bestaat er nu wel een middel om de waarde van een gulden per post anders dan in geld te verzenden? Neen, niet waar? — Zijt gij nu naar het bureau geweest, mijnheer de minister, om daar zelf den brief te openen in tewoordigheid der ambtenaren? Neen, niet waar? Hebt gij nu tien cent voor dubbeld port en vijf cent voor de 5 percent betaald, zoodat er 85 cent van dezen gulden zou overblijven? Neen, is niet? Beken dus maar, dat het een blufpartijtje was. (*Asmodée.*)

— De regering heeft al de processen ter zake van de zeven-kinderen-wet gestaakt en elken vader, (men zegt 800,) eene som van *f* 250 gedurende 4 jaren toegelegd, makende dus acht ton gouds. Gelijk de vaders dit profijtje aan *Napoleon Bonaparte*, zoo heeft het rijk het tegendeel aan *Napoleon van Randwyck* te danken; zijn halstarrig volhouden is de oorzaak dat de wet niet bij tijds werd ingetrokken."

— Het Provinciaal kerkbestuur van Zeeland heeft *Kers Hassels*, predikant te Krabbendijke, schuldig verklaard aan ontucht, doorgaande onzedelijkheid en velerlei gedragingen, die den herder en leeraar niet betamen, en hem deswege ontzet van zijne bediening als predikant in de nederduitsche hervormde kerk. *Hassels* heeft den termijn van vier weken, om te appelleren, ongebruikt laten voorbijgaan.

INGEZONDEN STUKKEN.

Israëlitische aangelegenheden.

Het ministerie heeft den Israëliten eene gewigtige dienst bewezen; het heeft de miliciens van alle godsdienstige gezindten en standen voor de tijdelijke wapenoefening opgeroe-

DE HAAI-VANGST.

Een tooneel uit het zeeleven.

—

(Vervolg en slot van onze vorige.)

Daar een haai de regte niet is, om zich zulk eene handelwijs geduldig te laten welgevallen, zoude ik niemand raden, zijn voet onnadenkend op het touw te zetten; want zoodra de haak vat, loopt het af, als de loglijn van een schip, dat twaalf knopen gang heeft. De geweldige ruk, waarmede de arme duivel in de hoogte geslingerd wordt, als het touw afgeloopen is, slingert hem dikwijls tot op de oppervlakte der golven. Dan geven eindelijk de toeschouwers door een schreeuw van goedkeuring en andere teekenen, lucht aan het lang opgekropte gevoel. Nu is het tijd genoeg, met alle man te trekken, om het beest omhoog te halen: want het zou kunnen gebeuren, dat door de geduchte worsteling van den gevangene het touw afscheurde of de haak brak, en in zulk een geval schiet hij voort en zoekt het overschot te verduwen, zoo goed hij kan. Het wordt daarom altijd voor het beste gehouden, hem in het water langzaam heen en weder te slepen, tot zijne krachten uitgeput zijn. Onder deze pijnigende vernederende behandeling, schiet de vijand zulke wilde en woedende blikken naar omhoog, dat ons het bloed in de aderen stolt, als wij bedenken, dat het uur welligt nadert, waarop wij zelve in de magt van onzen doodvijand zijn zullen. Geen zeeman zal het dan ook wagen, eenen haai alleen met het touw, waaraan de ketting bevestigd is, naar omhoog te trekken; want hoe magteloos over het algemeen zijn tegenspartelen in het water ook zijn moge, zoo is het toch nog nooit zonder gevaar, zoodra het ondier half uit het water getogen is. Vandaar, dat men zich altijd van een strop bedient. Deze wordt aan het touw naar beneden gelaten, voor den kop van het dier getrokken en om de achterste helft van het ligchaam toegehaald. Is dit geschied, dan kan men het eerste en gewigtigste bedrijf van het schouwspel voor afgeloopen houden, en de overwonnen vijand wordt nu gemakkelijk in de hoogte getrokken en op het dek geslingerd, waar hij met onbeschrijfelijke verrukking door het scheepsvolk verwelkomd wordt.

Schoon nu evenwel de haai niet meer in zijn element is, heeft hij toch nog geenszins het vermogen verloren een onheil aan te rigten; en ik raad iederen nieuweling op zee, dat hij zich niet onder het bereik van zijnen staart begeven, noch met de teenen zijn bek te na kome. Een haai van middelmatige grootte kan met zijnen staart een mensch het been stuk slaan; en ik zelf heb gezien, dat zulk een dier, nadat het reeds tien minuten op het dek gelegen had, een ankertouw van drie duim dikte half doorbeet en alle zijne overwinnaars op eenen eerbiedigen afstand hield.

Terwijl de haai zich over het dek heen en weer wentelt, is het hier een schouwtooneel van verwarring. De vlekken, veroorzaakt door het bloed, dat hierbij gestort wordt, kosten weken lang het scheepsvolk een aanhoudend schuren en boenen, en den kapitein een gestadig brommen. Maar voor het oogenblik ziet men hierop niet, als namelijk de scheepsbevelhebber zelf bij de algemeene belangstelling voortgaat. Maar bekommert zich deze om het lot van den vijand niet, dan wordt dezelve onder de stooten, slagen en verwenschingen zijner overwinnaars, naar het achterste gedeelte van het dek getrokken, alwaar aan zijn rampzalig lot door messteken en bijlslagen een einde gemaakt wordt.

Bij eene geregelde slagting is altijd het eerste werk, den haai den staart af te hakken; dit gaat echter nog zoo gemakkelijk niet, daar het geene zaak is, hem onbedacht nabij te komen. Eene of andere geoefende hand, die met den bijl gezwind weet om te gaan, wacht daarom een rustig oogenblik af, en scheidt dan met éénen slag romp en staart van een. Daarna wordt hij van een ander aangevallen, die zich over den verminkten vijand heen werpt en fluks met eene vlugge snede hem den buik van boven tot beneden opensnijdt, en daarmede is dan het treurspel afgeloopen, voor zoo ver het namelijk den doodstrijd en het lijden van den voornaamsten acteur betreft.

Hierop bevredigen nog de matrozen hunne nieuwsgierigheid door te zien, wat er binnen in het dier verborgen is; maar dikwijls worden zij te leurgesteld, want in den regel is de maag van een haai geheel ledig. Ik herinner mij ondertusschen eene merkwaardige uitzondering, toen aan boord van de Alceste, die het gezantschap onder lord Amhurst naar China bragt, een haai gevangen werd. Eene menigte van ganzen en hoenders, die in den nacht gestorven waren, benevens eenige andere zaken, als stukken van manden, bosschen stroo en brokken touwwerk, hetwelk alles over boord geworpen was, kwam uit de ingewanden van het zeegedrocht daarna terug. Maar wat de meeste verbazing wekte, was de huid van een buffel, die daags te voren aan boord van het schip geslagt was. De oude matroos, die den haai had opengesneden, stond nu boven op hem, aan iedere zijde der opening een voet, en haalde deze voorwerpen, het een na het ander, uit het donker hol, waarin zij verward door elkander lagen. Toen hij nu ten laatste aan de buffelhuid kwam, hield hij die als een gordijn voor zich en riep uit: « Hier, mannen, ziet eens! den buffel heeft hij verslonden, maar de huid kon hij niet verteren!"

pen, en de Israëliten, uithoofde van invallende feestdagen, er van vrijgelaten. Wij zijn op geene gunsten gesteld; wij zijn geene beminnaren van dergelijke voorregten; men geve ons hetgeen ons van Gods- en regtswege toekomt, en spare zijne gunsten voor anderen. De onderwerpelijke inschikkelijkheid kwam hier niet te pas; daar bestaan bij de Israëliten geene Godsdienstpligten die zwaarder wegen dan de pligten jegens koning en vaderland. *«Landswetten gelden boven alle andere wetten»*, ziedaar zijne geloofsbelijdenis. Het ministerie mogt hier in geenendeele met de kwistige hand der kwijtscheldiug en uitzondering te werk gaan; een wettelijke landspligt, die aan alle daarin betrokkene ingezetenen wordt opgelegd, moet ook door allen vervuld worden, en wanneer godsdienstige verordeningen, ontheffing derzelven eisschen, dan behoorden, zoo wel de Joden als de Katholieken, niet voor enkele gelegenheden, maar altijd en doorgaans, van militaire dienstpligtigheid verschoond te zijn. Ieder die de maatschappelijke voordeelen wil genieten, moet zich de nadeelen laten welgevallen, en de tijden van onzin en barbaarschheid, waarin de Jood zich des sabbaths, door de krijgsbenden van ANTIOCHUS EPHIPHANES, zonder wederstand, liet vermoorden, zijn daarhenen. Het ministerie mogt hier geene toegevendheid betoonen en den één den last laten torschen terwijl het den ander er van dispenseert; dergelijke verkeerd geplaatste goedheden wekken nijd en tweedragt en zoude bijna voedsel aan het denkbeeld geven, dat de Joden in Nederland werkelijk de troetelkinderen van het ministerie zijn, en door hetzelve met voorregten overladen worden. En wanneer nu het ministerie hier geene bevoegdheid bezat gunsten te bedeelen, dan vermogen, aan de andere zijde, de Joodsche miliciens van de vrijstelling des ministers geen gebruik maken; gemoedelijk mogen zij dezelve niet aannemen en pligtmatig zijn zij gehouden er tegen te protesteren en zich beschikbaar voor de dienst te stellen. Zij mogen geene gunst aannemen, die dezelven het middel geeft om binnen hunne haardsteden te blijven, en daar, onder het genot van huisselijk genoegen, vreugd en uitspanning, feestdagen en hoogtijden door te brengen waaronder niet meer dan een en een halven dag aan zonden-berouw en boetdoening zijn toegewijd, terwijl hunne stad- en landgenooten bezigheden en betrekkingen moeten vaarwel zeggen en zich dienstverrigtingen laten welgevallen, die even zoo lastig en kostbaar zijn, als zij onaangenaamheden en verwarringen veroorzaken. Het *egoismus* en veelligt het bijgeloof mogen vergramd op dat schrijven zijn, maar onze bedoelingen zijn zuiver staatsburgerlijk en welmeenend, en wij houden ons verzekerd menig geloofsgenoot te vinden, die dezelve hulde toebrengt, en welke de hier ter spraak zijnde vrijstelling, even zoo onaangenaam heeft verrast en even zulke hoogst bevreemdende gewaarwordingen heeft ingeboezemd als den Schrijver dezer letteren. Dergelijke toegeworpene brokken zijn immers niet in staat de schaal der verongelijking tot evenwigt te brengen! Het geldt hier geene persoonlijke, maar wel algemeene belangen; de eerste moeten voor de laatsten wijken en de gevolgen zoo wel als de booze afleidingen der dingen zijn soms onberekenbaar. Wij zijn van het ministerie gunsten noch voorregten gewoon, en daar de Jood wel genoodzaakt is, zich aan de strenge voorschriften der zondagswet te houden, vinden wij het ongerijmd hem van de militiedienst verschoond te laten. Wie heeft deze verschooning verzonnen, wie heeft haar geprovoceerd? Wij zijn noch den een noch den ander daarvoor dank verschuldigd; wij zien daarin teekenen van achteruitgang, dingen die ons zwart voor de oogen zweven en zeer hinderlijk en aanstootelijk zijn; wil men ons even als JOSEF een bontkleurig kleedje schenken, ten einde ons later, enz.?

Wij zouden een geheel zonden-register kunnen openslaan van de verongelijkingen en grieven waarover de Joden zich kerkelijk te beklagen hebben, doch wij zullen stoïcijnen zijn en zwijgen. Aan ieder welke ons de ambten en bedieningen tegenwerpt, waarmede de Joden in Nederland zijn bekleed, antwoorden wij, dat de ambtenaren, die doorgaans geene Joden zijn, of die zich weinig met de Joodsche zaken bekreunen, zich met hunne onderscheiding en bezoldiging mogen verheugen!!

Dat evenwel de Joodsche miliciens, wegens godsdienstige oorzaken, van de wapenoefening worden vrijgesteld, achten wij te klein en te akelig om benijd — maar veeleer geschikt om beklaagd en met medelijden beschouwd te worden. Wij vinden deze vrijstelling zeer bedenkelijk en verzoeken de Redactie dezer Courant, die reeds, betrekkelijk het ter spraak zijnde onderwerp, een paralel tusschen Joden en Katholieken heeft getrokken, den minister van binnenlandsche zaken een exemplaar van dit blad te zenden, dienende tot protest tegen de gunstige beschikking en hare middelijke en onmiddelijke gevolgtrekkingen.

EEN ISRAËLIET.

MENGELINGEN.

Vooruitgang.

Het is eene eenvoudige waarheid, dat alles wat stil staat, of niet verandert, zoo blijft gelijk het is. Volgens de jaarlijksche rapporten, welke zoowel in de Tweede Kamer als in de Staten der Provinciën worden uitgebragt, en die altijd ééne strekking hebben, staan de zaken in Nederland volstrekt niet stil, maar vliegen met het jaar *vooruit*.

Jaarlijks vernemen wij, dat er alom in Nederland eene gezegende vooruitgang opgemerkt wordt. Wanneer men derhalve de Ministers, Gouverneurs en Burgemeesters gelooven wil, dan moet geheel Nederland, als ware het met stoom vooruit zijn gegaan, en moet het voor 31 jaren wel bitter arm geweest zijn; want waar jaarlijks zooveel vooruitgang opgemerkt wordt, is het zeker, dat toen dat vooruitvliegen begon, het er treurig moet uitgezien hebben.

Het verschil tusschen nu en voor 31 jaren is opmerkelijk. In dien tijd dan, dat Nederland niet zoo *vooruit* ging, was het niet noodig, dat er in den winter *soep*, *pap*, *klompen*, *turf*, *dekens*, *bedden* enz. aan *een vierde* der bevolking uitgedeeld werd, om die ongelukkigen niet van gebrek te doen omkomen; maar, weinigen uitgezonderd, konden door arbeid zoo veel verdienen, dat ieder eigen brood kon eten. Evenwel de verloopen winter was een' buitengewonen winter, doordien alles bovenmate duur was. Maar in 1816 dan, dat juist 31 jaren geleden is, was toen alles nog niet veel duurder? en waar werd er toen *soep* en *pap* gekookt? Of behoort het vele soep en pap koken ook tot de bewijzen van vooruitgang? O, jemenie! konden wij dan maar 31 maal sneller *achteruit* vliegen, dan wij nu *vooruit* gevlogen zijn, dan hadden wij met nieuwjaar het jaar 1817 nog bereikt, want het is te vreezen, dat met al dat vooruitstoomen, de soep- en papketels met het jaar vergroot zullen worden, en waarlijk niets is beter dan dat, wat in *eigen* pot wordt gekookt.

Een geheele stilstand in alle zaken en voor *alle* personen is zeker onmogelijk, zoodat de vooruitgang; die opgemerkt wordt, zekerlijk zigtbaar is bij hen, die er zooveel roem op dragen. Doch het algemeen is er waarlijk zoo niet over verheugd, dat al wie van adel zijn of tot de aristocratie behooren, met vette posten gezegend worden, en daardoor met koets en paarden kunnen rijden en buitenplaatsen aanleggen. Neen, algemeen hoort men: »Voor 31 jaar was de bezitter van dat buitengoed, ofschoon van adel, ook al blij, dat hij leven kon, en had toen zooveel niet te kommanderen; maar sedert alles zoo hoog belast is geworden, vliegen de aristocraten met stoom vooruit, terwijl wij naauwelijks zooveel kunnen verdienen, om aan het eten van droog brood te blijven." Ziet, pogchers op *vooruitgang*, zoo wordt de TIIUTOOAGÁNG in het algemeen beschouwd. (*Kal.*)

Vorstenspiegel.

Aanbevelingen.

«Goed dat ik u hier ontmoet!" zeide de Hofmaarschalk, aan het hof van den Vorst van **, tegen den Kapelmeester, die hij in een voorvertrek aantrof — «Zijne K. Hoogheid is ontevreden, hoogst ontevreden over de kapel."

Kapelmeester. Dat gaat mij aan.

Hofmaarschalk. Dat moet anders worden. Gij moet beter instrumenten nemen.

Kapelmeester. Wij hebben ze zoo goed mogelijk. Slechts degenen die ze moeten spelen. —

Hofmaarschalk. Van deze spreek ik slechts. Het zijn lomperds, ten minste eenige.

Kapelmeester. Gewis! — En ik heb alzoo de vergunning, eenigen te ontslaan? De eerste violist, bij voorbeeld, die voor eenige maanden werd aangesteld?

Hofmaarschalk. Die heb ik immers aanbevolen! Die blijft!

Kapelmeester. Ik moet zeggen dat het een der slechtste spelers is.

Hofmaarschalk. Hij blijft. Hij is de zoon mijns Kamerdienaars.

Kapelmeester. Dan zal ik ook wel den broeder van de kamenier der Prinses niet durven ontslaan; de fluitist.

Hofmaarschalk. Waar denkt gij aan. Gij zoudt u de hoogste ongenade op den hals halen. Hare Hoogheid is zeer aan hare kamenier verbonden.

Kapelmeester. Dan is er nog een hoboïst, dien ik kan missen: hij is door den Erfprins aanbevolen, vervolgens den immer beschonkenen bassist, doch ook deze is aanbevolen, door de Opperhofmeesteres.

Hofmaarschalk. Die blijven alle. Maar onder de overigen.

Kapelmeester. Is niemand die gemist kan worden. Wij zouden met moeite hune gelijken wedervinden.

Hofmaarschalk. Er moet echter eene verandering plaats hebben.

Kapelmeester. Dan stel ik voor om bij de aanbevolenen, die moesten en niet mogten ontslagen worden, andere bekwamen aan te stellen. En daartoe verzoek ik de benoodigde sommen.

Hofmaarschalk. Zijt gij buiten uwe zinnen? Aan meerdere uitgaven is niet te denken; de prins verkeerd buitendien reeds in groote geldverlegenheid.

Kapelmeester. Maar wanneer men iemand aanstelt dan moet men hem ook zijn onderhoud verzekeren.

Hofmaarschalk. Goed gezegd! Maar om geld moet gij vooreerst niet komen. Gij moet het op eene andere wijze zien te schikken.

Dat ten gevolge van dit gesprek de kapel niet beter werd, kan men ligt begrijpen, zij werd veeleer van dag tot dag slechter. Voor bekwame spelers, kwamen weldra door aanbeveling, geheel onbruikbare wezens, zoodat de kapel eindelijk, uit menschen die elders waren afgekeurd, of uit leerlingen bestond.

De Vorst, die op deze wijze zijne genoegens zag vernietigen, sprak eindelijk een krachtig woord, waardoor alles verstomde, en aan alle kuiperijen de bodem werd ingeslagen.

Dit had ten gevolge dat het volk het oog vestigde op de lands- en stadsdepartementen, en zuchtend hoopte dat ook daar het vorstelijk magtwoord zoude gesproken worden, en het legio onnutte en door aanbevelingen ingedrongene beambten zou worden ontslagen. Want het was niet te ontkennen, dat de bekwaamste en verdienstelijkste personen, voor ongeschikte-ledigloopers, werden voorbijgezien.

Doch het is geene kleinigheid, de beambte, op welk eene wijze hij den ook aan zijn' post is gekomen, te ontslaan. De klagte van den ontslagene zoude niet onbillijk te noemen zijn. Zij zoude zelfs dengene roeren, die van de noodzakelijkheid eener verandering overtuigd is; ieder zal toestemmen dat geene onbekwame menschen met ambten begiftigd moeten, maar ook tevens dat geen beambte zonder eenige verzorging moet ontslagen worden. En dat een verdienstelijk en ijverig ambtenaar zoodanig worde bezoldigd, dat hij, zonder naar omwegen uit te zien, om zijne finantiën te verbeteren, fatsoenlijk kan leven, want zulk een wijdt zijn verstand en krachten aan den lande, en het bestuur is derhalve aan hem verpligt.

Doch zoo als wij van den Hofmaarschalk vernamen, dat 's vorsten kas in treurigen staat is, zoo ziet het er ook bedroefd uit voor de beambten, en is het te vreezen dat alles bij het oude zal blijven.

Beter handelde daarna des Vorsten opvolger; hij zelf deed naauwkeurig onderzoek naar den persoon, die zich om plaatsing aanmeldde, aanbevelingen van welke personen ook, kwamen bij hem in geene aanmerking, zoodat noch invloed, noch vermogen iets mogten gelden, en niemand het ook waagde naar een' post te dingen, zonder de vereischte bekwaamheden te bezitten en 's Vorsten onderzoek te kunnen doorstaan.

Iets uit onze Indische wetgeving.

De ingezeten heeft burgerschaps-regten, maar hij bezit die ter bede, zoolang het hoogste gezag niet noodig acht, hem daarvan te berooven. Hij geniet de bescherming der wetten, voor zoo ver hij zich als een goed en rustig burger gedraagt; zijn eigendom is onschendbaar voor zoo ver de gouverneur-generaal het niet noodig oordeelt het te onteigenen; hij geniet vrijheid van handel en bedrijf, voor zoo ver deze in geen monopolie ingrijpt of niet aan de verpligte cultuur te kort doet; de uitoefening van zijne godsdienst wordt beschermd, voor zoo ver die voor de openbare rust niet gevaarlijk wordt geacht; van misdaad beschuldigd staat hij voor de regterlijke magt teregt, tenzij de gouverneur-generaal noodig vindt hem zonder proces weg te zenden en te ontzetten van zijne bediening; zijne burgerlijke vorderingen worden door den regter onderzocht, voor zoo ver de gouverneur-generaal niet oordeelt dat zij «uit haren aard of krachtens wettelijke bepalingen" tot het administratief gezag behooren; hij mag niet in hechtenis worden genomen, dan door het gezag in de wetten op de regtspleging aangewezen, voor zoo ver de gouverneur-generaal niet uit dwang of voorzorg noodig oordeelt hem in verzekerde bewaring te doen stellen; eindelijk, zijn regt van ingezeten te zijn, bezit hij zoolang de gouverneur-generaal niet noodig vindt hem uit te zetten.

Een nieuwe voorstel voor Spoorwegen.

Mr. R. MUSHET vraagt in een' brief aan het *Mining-Journal*: «Waarom niet de kracht van eene grooten stalen veer, overeenkomende met de veer van een horologie, in aanwending gebragt om spoorwegens in beweging te brengen? De veren konden van tijd tot tijd door middel van kleine staande stoommachines opgetrokken worden, en daar horologies, zonder op nieuw opgetrokken te worden, vierentwintig uren loopen, waarom zouden dan niet eene locomotief, van binnen met eene zoodanige kracht voorzien, zulk een' tijdlang loopen? Die de inrigting van gewone speeldoozen gezien heeft, zal gemakkelijk begrijpen, hoe zich de kracht van eene veer aan de raderen van eene locomotief, voor ieder' verlangden graad van snelheid, mededeelen laat." Zouden zoodanige uurwerken, vragen wij, inderdaad niet uitvoerbaar zijn? De locomotieven konden dan te gelijk met wijzerplaten voorzien worden, en de nieuwe — dikwijls ten onregte genoemd de *prozaische* — tijd zoude alsdan nuttige zinnebeelden van zijn eigen wezen hebben, terwijl zij door het land snorden, zekerlijk dichterlijker zouden zijn, dan de onderwetsche zeisse-drager met zijn zandlooper!

ADVERTENTIEN.

AFVAART-UREN

VAN DE STOOMBOOT

DE SCHELDE,

VARENDE TUSSCHEN

VLISSINGEN en BRESKENS.

SEPTEMBER 1847.

Van Vlissingen.					Van Breskens.				
Donderdag	16,	vm.	3½	ure.	Donderd.	16,	vm.	4½	ure.
Vrijdag	17,	«	5½	«	Vrijdag	17,	«	6½	«
		nm.	4½	«			nm.	5½	«
Zaturdag	18,	vm.	6	«	Zaturdag	18,	vm.	7	«
		nm.	5	«			nm.	6	«
Zondag	19,	vm.	7	«	Zondag	19,	vm.	8	«
		nm.	5½	«			nm.	6½	«
Maandag	20,	vm.	8½	«	Maandag,	20,	vm.	9½	«
Dingsdag	21,	«	9½	«	Dingsdag	21,	«	11½	«
Woensdag	22,	«	9½	«	Woensdag	22,	«	11½	«

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 14. September. Sedert den 11. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Alcyon, H. Thompson, Rio-Grande, Beijads; Eric, L. Martin, Odessa, rogge; the Globe, C. Theobald, Attica, J. M'Lellan, beide Cowes, suiker; Marie Elise, L. Ivanech, Odessa; Harriet, J. Cullen, Londen, beide graan.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze ... naar zee gezeild:

Jonkvrouw Elisabeth, E. J. Jager, Carl Heinrich, A. Jacobsen, beide ballast, Avontuur.

Van Vlissingen gezeild:

Sine Nomine, H. Meulendijk, fruit, New-Castle.

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 4 ure.
Sluiting des avonds 8 «

Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN DIEREN.